

Гаспадары сваёй справы

«Край, дараваны нам лёсам» – гэтыя словы, сказаныя ад усяго сэрца, часта гучалі ў творах выдатных беларускіх пісьменнікаў, якія нарадзіліся на Уздзенскай зямлі, – Кандрата Крапівы, Пятра Глебкі, Паўлюка Труса і іншых. Менавіта так і ў наш час гавораць аб сваёй малой Радзіме яе жыхары. Усіх і кожнага зачароўвае хараство гэтага краю: тут пачынае свой пакручасты бег Нёман, бісерам рассыпаны невялічкія азёры, квітнеюць раздольныя лугі, вабяць шчодрымі дарами лясы. А як жа працуецца ў такім прывабным прыродным раі? Зразумела, што цяперашнія рыначныя ўмовы прымушаюць усіх глыбока аналізаваць эканамічны стан краіны, крытычна ацэньваць свае магчымасці, праяўляць ініцыятыву і дзелаваю хватку, каб з годнасцю рэалізаваць сябе на ніве прадпрымальніцтва. Дык як сёння прыжываецца бізнес на Прынямонні?

Пра Беларусь наогул можна сказаць, што гэта краіна невялікіх гарадоў. Калі дакладна, дык з больш як 200 гарадскіх паселішчаў амаль 80 % прыпадае на малыя гарадскія населеныя пункты. Адметна, што многія з іх маюць дастаткова вялікі патэнцыял для свайго развіцця. Сваю ролю тут адыгрывае і захаваная гісторыка-культурная спадчына, і зручнае размяшчэнне, і спрыяльныя кліматычныя і экалагічныя ўмовы.

Невыпадкава і навукоўцы адзначаюць унікальную ролю малога горада як носьбіта пераемнасці традыцый нашага народа. Тут безупынна крышталізуецца і захоўваецца нацыянальны лад жыцця, сацыяльны ўклад, зберагаюцца родныя прывольныя прасторы, амаль незваротна страчаныя ў вялікіх гарадах, што ўцягнуты ў арбіту агульнай глабалізацыі. Але ёсць і тое, што адлюстроўвае спробы людзей наблізіць свае невялічкія гарады да сучасных мегаполісаў. Нельга сказаць, што жыхары Уздзеншчыны імкнуцца ўліцца ў згуртавання шарэнгі прыхільнікаў урбанізацыі, ім хутчэй да спадабы блізкасць да прыроды і своеасаблівы размерана-павольны рытм жыцця.

Так, напрыклад, адметная рыса гарадскога пейзажу, што вылучае Узду сярод іншых беларускіх гарадоў, – надзвычай шырокая вуліца з характэрнай гістарычнай назвай Савецкая ў цэнтры агульнага архітэктурнага ансамбля. Менавіта тут раз-

мясціліся многія гандлёвыя кропкі, магазіны, кафэ, школа і адміністрацыйны будынак раённага выканаўчага камітэта. Можна сказаць, што гэта так званы «Уол-стрыт» мясцовага маштабу, дзе хутчэй за ўсё можна спаткаць мясцовых бізнесменаў.

– Гэта сапраўды так, – пагадзілася са мной намеснік старшыні райвыканкама па эканоміцы Вера Мікалаеўна Барысевіч. – Але ж не таму, што менавіта тут знаходзіцца нейкі элітны цэнтр. Прадпрымальнікі – нярэдка госці ў раённым выканаўчым камітэце. І справа не ў тым, што час ад часу яны павінны рабіць тут справаздачы аб сваёй дзейнасці і падаваць дэкларацыі аб даходах. Сюды яны перш за ўсё прыходзяць з новымі бізнес-ідэямі і праектамі. Трапіць у так званы элітны клас ініцыятыўных могуць таксама і беспрацоўныя, для якіх прадугледжана як перанавучанне на новыя спецыяльнасці, так і льготнае крэдытаванне для арганізацыі сваёй прадпрымальніцкай структуры. Тут нават могуць дапамагчы напісаць першы бізнес-план. Так, у 2010 годзе 27 беспрацоўных прайшлі перанавучанне, 6 з іх атрымалі падтрымку на агульную суму 20 млн. рублёў для арганізацыі ўласнай справы.

Як усе эканамісты, Вера Мікалаеўна з лёгкасцю аперыруе лічбамі. І вось якая выйшла карціна. На 1 студзеня 2010 года ў Уздзенскім раёне было на ўліку 185 суб'ектаў малога прадпрымальніцтва і юрыдычных асоб. За год іх колькасць павялічылася на 14 %, што ў рэгіянальным маштабе зусім немала, сцвярджае спецыяліст. Вось і за I квартал бягучага года зарэгістравана яшчэ 11 арганізацый. Красамоўныя лічбы і па такой

асаблівай катэгорыі, як індывідуальныя прадпрымальнікі. На 1 студзеня 2011 года ў Уздзенскім раёне іх налічвалася 441. Такім чынам, за мінулы год і адзін квартал бягучага іх шэрагі павялічыліся на 54 чалавекі.

Цікава, што ж так спрыяе прытоку людзей у бізнес-сферу?

– Відавочна, – адзначыла Вера Мікалаеўна, – што да актыўнага пошуку і адкрыцця сваёй справы жыхароў Уздзеншчыны падштурхнула менавіта Дырэктыва № 4, лібералізацыя эканомікі, новыя льготныя ўмовы вядзення бізнесу. Бо, як вядома, цяпер дастаткова вызначыцца з праектам, а рэгістрацыя новага суб’екта гаспадарання праходзіць за адзін дзень. Больш таго, пакет дакументаў мы самі афармляем ва ўсіх інстанцыях. Паказальна, што ад індывідуальнага прадпрымальніка патрабавецца толькі заява на адкрыццё сваёй справы ды аплата дзяржаўнай пошліны. Рэгістрацыя юрыдычных асоб, якія маюць устаноўчы дагавор, таксама справа непрацяглая. Толькі пры афармленні дакументацыі на адкрыццё сумеснага ці замежнага прадпрыемства трэба звяртацца ў аблвыканкам.

Як падлічылі эканамісты Уздзенскага райвыканкама, удзельная вага паступленняў у бюджэт ад суб’ектаў малога прадпрымальніцтва за 2010 год склала ажно 29,6 %, у тым ліку ад юрыдычных асоб – 25 %, ад індывідуальных прадпрымальнікаў – 4,6 %. А сёлета толькі за I квартал паступлення ад юрыдычных асоб склалі ўжо 29,9 %, ад індывідуальных прадпрымальнікаў – 4,5 %. Калі параўнаць I квартал 2010 і I квартал бягучага года, дык убачым, што паступленні ў бюджэт ад юрыдычных асоб выраслі ажно на 4 працэнтныя пункты. Карацей, відавочна: справы ў сферы бізнесу на Уздзеншчыне сапраўды ідуць нядрэнна.

Аб стварэнні ў раёне спрыяльных умоў для развіцця прадпрымальніцтва сведчыць і рост колькасці суб’ектаў гаспадарання ў гэтай сферы. За 2008–2010 гады ў цэлым колькасць суб’ектаў малога прадпрымальніцтва – юрыдычных асоб павялічылася на 47 чалавек, або на 34 %, а індывідуальных прадпрымальнікаў – на 72, або на 19,5 %.

На працягу апошніх гадоў назіраецца павышэнне дынамікі долі занятых у малым бізнесе ў агульнай колькасці занятых у эканоміцы раёна. Усяго з улікам індывідуальных прадпрымальнікаў і наёмных рабочых па выніках за 2009 год у гэтай сферы працавалі 20,6 % занятых у эканоміцы.

Нагадаем, для юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрымальнікаў існуюць падатковыя прэферэнцыі. Яны ўведзены дэкрэтамі Прэзідэнта № 1 і № 9, якімі прадугледжаны значныя льготы па падатках на прыбытак для малых гарадоў і сельскіх тэрыторый. Напрыклад, за мінулы год у раёне імі скарысталіся 10 суб’ектаў гаспадарання на агульную суму 1 млрд. рублёў.

Пераглядаюць свае адносіны да вядзення бізнесу ў рэгіёнах і сталічныя прадпрымальнікі. Напэўна, гэта ўжо праграма па стварэнні гарадоў-спадарожнікаў пасадзейнічала таму, што прадпрыемствы

Жніво ў уздзенскім філіяле сельскагаспадарчага комплексу ЗАТ «Вітэкс»

з Мінска свае філіялы пераносяць. Некаторыя, як, у прыватнасці, ЗАТ «Ніпэкс», часткова выносяць вытворчыя магутнасці ў Уздзенскі раён. Яны разумеюць, што 70 км ад Узды да Мінска – гэта ўжо не адлегласць сёння, а ў будучым – і наогул.

У поўнай меры выкарыстаць перавагу блізкага ад сталіцы, але багатага на прыроду краю імкнецца ўсё больш бізнесменаў. І гэтаму ёсць фактычнае пацвярджэнне: літаральна ў красавіку бягучага года аб рашэнні пабудаваць невялікую базу адпачынку на Лашанскім вадасховішчы заявіў новы інвестар – замежнае прадпрыемства з удзелам капіталу з Вялікабрытаніі.

– Аднак цікава, у якім сектары на Уздзеншчыне больш за ўсё прадпрымальніцкай ініцыятывы? – пытаюся ў сваёй суразмоўцы.

– Скажаць адназначна на цяперашні час ужо не магу, – адказвае Вера Мікалаеўна. – Крыху раней, усяго пару гадоў таму, з упэўненасцю магла б гаварыць, што ў большай ступені ўхіл у прадпрымальніцтве Уздзенскага раёна быў гандлёвы. Аднак

апошнім часам вельмі актыўна развіваюцца розныя напрамкаў вытворчасць і рынак паслуг. Падтрымліваюць менавіта гэтыя напрамкі і бізнесмены, у тым ліку тыя, хто толькі зарэгістраваўся. Складваецца ўражанне, што вельмі запатрабаваныя і добра развіваюцца паслугі будаўнічага характару, ёсць таксама выдатныя прыклады развіцця адукацыйных паслуг.

ПРЭСТЫЖ ПРАЗ ІНІЦЫЯТЫВУ

Амаль тры гады мінула, як на камерцыйнай аснове падрыхтоўкай да здачы экзамена на права кіравання тэхнічным аўтамабільным сродкам катэгорыі «В» займаецца прыватнае прадпрыемства «Аўтапрэстыж АВ».

Валерый Пятровіч Азаркевіч цяпер ужо з усмешкай успамінае тыя цяжкасці першых крокаў да самастойнай прадпрымальніцкай дзейнасці. А зрабіць камандзе аднадумцаў на чале з бізнесменам трэба было шмат чаго. Перш-наперш давялося вырашыць самае складанае пытанне для любога праекта – фінансаванне. У ход пайшлі і крэдыты, і продаж уласных аўто, бо адпаведна з бізнес-планам патрабавалася не менш як 30 тыс. долараў.

– 3 усёй Мінскай вобласці я на той час быў другім, хто адкрыў прыватную аўташколу, – з ноткай гонару ў голасе гаворыць Валерый Пятровіч.

Але ж чаму менавіта гэтую ідэю вырашыў пакласці прадпрымальнік у аснову сваёй камерцыйнай справы? Па-першае, «падгледзеў», што ў Барысаве адкрыліся адпаведныя курсы па падрыхтоўцы вадзіцеляў тэхнічных транспартных сродкаў. А па-другое, і хутчэй за ўсё менавіта гэта адыграла вырашальную ролю: Валерый Пятровіч без малога тры дзесяцігоддзі працаваў у Уздзенскім сельскагаспадарчым ліцэі і нават займаў у свой час пасаду намесніка дырэктара па вытворчым навучанні і практыцы. Поруч з іншымі справамі, яго службовым абавязкам бы-

Супрацоўнікі
прыватнага
прадпрыемства
«Аўтапрэстыж АВ»

МНЕНИЕ

Вячаслаў
ПАХОЛЬЧЫК,
старшыня
Уздзенскага
раённага
выканаўчага
камітэта:

– На маю думку, Уздзеншчына прывабная, галоўным чынам, у плане развіцця агра-экатурызму. Мяркуйце самі: 40 % ад агульнай плошчы 1100 кв. км занята лясамі, рэкі і рачулки агульнай працягласцю 400 кіламетраў цякуць па зямлі нашага раёна, на 364 гектарах раскінулася Лашанскае вадасховішча... Зразумела, што для маштабных праектаў у такой далікатнай сферы, як экалагічная, патрэбны сур'ёзны інвестар. Але і сваімі сіламі мясцовыя бізнесмены спрабуюць патроху асвойваць гэтую нішу. Напрыклад, не адзін год ужо існуе агракасядзіба «У Нічыпараў». І водгукі турыстаў аб ёй самыя добрыя.

З пачатку гэтага года паступіла шмат новых заяў ад прадпрымальнікаў на аказанне турысцкіх паслуг на Уздзеншчыне. Аднак трэба адзначыць, што асноўныя прадпрыемствы малога бізнесу, якія папаўняюць падаткамі бюджэт нашага раёна, – ПУП «Інтэрсплаў», ТАА «Марк Фармэль», ТАА «Палітра Плюс» – працуюць у іншых сферах, найперш у вытворчай. За мінулы год прыватнае прадпрыемства «Інтэрсплаў», напрыклад, забяспечыла 7,1 % паступленняў у кансалідаваны бюджэт, «Марк Фармэль» – 5,3 %. Вось і па выніках за першы квартал 2011 года яны сярэд лідаваў: ТАА «Палітра плюс» – 7,1 %, вытворчае камерцыйнае таварыства з абмежаванай адказнасцю «Волат-1» – 6,4 %, ПУП «Інтэрсплаў» – 6,6 %, ТАА «Марк Фармэль» – 4,4 % і г.д. Спадзяёмся, што ў хуткім часе з'явіцца і новыя бізнесмены, якія вырашылі заснаваць сваю справу на Уздзенскай зямлі. Тым больш што для гэтага ёсць усе ўмовы. Сёлета ў адпаведнасці з прэзідэнцкім указам № 108 былі перададзены ў бязвыплатнае карыстанне аб'екты незавершанага будаўніцтва. Так, замежнае прыватнае прадпрыемства «АЮВ ГласГруп» атрымала памяшканні былога мэблевага цэха. Бізнес-праектам новага гаспадара запланавана арганізаваць тут вытворчасць маціраванага і дэкаратыўнага шкла. ААТ «ЧэйнзАктыў-груп» атрымала ў бязвыплатнае карыстанне стары будынак школы: уласнік там збіраецца размясціць вытворчасць дэкаратыўных свечак.

Адзначу, што мы мэтанакіравана і загадзя вызначылі зямельныя ўчасткі, якія цяпер пра-

пануем суб'ектам малага прадпрымальніцтва для размяшчэння гандлёвых і вытворчых аб'ектаў.

Асабліва ўвага надаецца ў раёне інвестыцыйным праектам. Тут прыватніку неабходна выканаць жыццёва важную для далейшага развіцця Уздзеншчыны ўмову – стварэнне новых працоўных месцаў. Нельга не прызнаць, што пакуль пытанне з працаўладкаваннем застаецца праблемным для жыхароў Узды. Лічыце самі, у горадзе, дзе насельніцтва складае трохі менш за 10 тысяч чалавек, прыблізна 700 чалавек штодзённа раніцой выяжджаюць на работу ў Мінск, Дзяржынск, Стоўбцы. Таму мы былі вельмі задаволены, калі ў канцы 2009 года ўдалося перадаць прыватнікам стратную Уздзенскую швейную фабрыку. Цяпер там наладжана сапраўды сучасная вытворчасць і, галоўнае, створаны новыя працоўныя месцы.

Што да прырытэтных для нашага рэгіёна інвестыцыйных праектаў, дык у гэтым годзе пакуль заяўлены толькі два. Але яны ўжо даволі блізкія да рэалізацыі. Арганізаваць работу вытворчага цэха для зборкі электратэхнічнага абсталявання і пабудаванне складскай памяшканні для яго прапанавала ЗАТ «Ніпекс». Для нас вельмі важна, што прадугледжана стварэнне 30 працоўных месцаў. Папярэдні кошт інвестпраекта, які будзе рэалізаваны ў 2011–2013 гадах, – 6,2 млрд. рублёў. Пакуль ідзе падрыхтоўка праектна-каштарыснай дакументацыі, і, хутчэй за ўсё, у другой палове бягучага года распачнецца канкрэтнае ажыццяўленне інвестпраекта. Прыкладна на такой жа стадыі знаходзіцца бізнес-праект, разгорнуты па ініцыятыве замежнага прадпрыемства «АЮВ Гласгруп». Тэрмін рэалізацыі бізнес-праекта – 2 гады. Інвестар плануе ўкладзі 1,1 млрд. рублёў і таксама стварыць 30 працоўных месцаў.

Ёсць і яшчэ цікавыя прапановы ад інвестараў, але яны драбнейшыя за названыя. Некаторыя пакуль што, як кажуць, толькі ў зародку – на стадыі падрыхтоўкі дакументацыі.

З году ў год на Уздзеншчыне пашыраецца спектр і аб'ём паслуг, якія аказваюць прыватныя прадпрымальнікі, у тым ліку ствараюцца аб'екты прыдарожнага сэрвісу. А нядаўна стала больш блізкай перспектыва атрымаць другое жыццё яшчэ для трох аб'ектаў. Адзін з іх – памяшканне «Аўтадара» – стане асновай для стварэння гасцінічнага комплексу ля трасы Р23 Мінск – Мікашэвічы. Будзем спадзявацца, што на гэтым расійскі бізнесмен, які, як бачым, лічыць спрыяльнымі ўмовы для развіцця ўласнага бізнесу ў Беларусі і на Уздзеншчыне ў прыватнасці, не спыніцца. Дарэчы, сёлетня ў нашым раёне наладжваюць працу прыватныя замежныя прадпрыемствы не толькі з удзелам капіталу з Расіі, але і з Італіі, Германіі і іншых краін.

ла падрыхтоўка вадзіцеляў транспартных сродкаў для здачы на розныя катэгорыі. Так што сферу дзейнасці будучы бізнесмен вельмі добра ведаў, як кажуць, знутры. Тут ён не баяўся аніякіх падводных камяняў. Тым больш што і родныя падтрымалі ягоную ініцыятыву заняцця ўласнай камерцыйнай справай. Прычым дапамагалі на першых кроках стварэння прыватнай аўташколы не толькі наяўнымі грашыма. Важкі ўклад унёс высокакваліфікаваны спецыяліст у гэтай галіне – пераможца Рэспубліканскага конкурсу прафесійнага майстэрства сярод вадзіцеляў – сын Аляксандр Азаркевіч. Нягледзячы на ўзрост, ён быў на той момант і вопытным практыкам, і педагогам, які сам распрацоўваў вельмі слушныя праграмы

Дырэктар «Аўтапрэстыж АВ» Аляксандр Азаркевіч (у цэнтры) другі год запара становіцца лаўрэатам конкурсу «Лепшы прадпрымальнік Мінскай вобласці»

для падрыхтоўкі маладых экстрэмалаў да чарговых рэспубліканскіх спаборніцтваў.

Райвыканкам са свайго боку дапамог прадпрымальніку набыць памяшканне пад аўташколу. Гэта была закінутая колішняя пачатковая школа ў вёсцы Забалацце, за 2,5 кіламетра ад Узды. Паўгода Азаркевіч наводзіў у гэтым памяшканні знешні выгляд, але праз нейкіх паўтара года будынак усё роўна запатрабаваў капітальнага рамонту. Затое цяпер адрэстаўраваныя на першаму разраду будынак прадпрымальнікам ужо выкуплены. Між тым ён працягвае наводзіць парадак на прылеглай тэрыторыі памерам 0,5 га. Пабудавана новая агароджа, пасаджаны малады сад. Па-гаспадарску адносіцца да гэтай сядзібы Валерый. У планах – пакласці асфальт на вучэбных пляцоўках, дзе навучэнцы аўташколы безліч разоў да дасканаласці шліфуюць сваё майстэрства, не адну гадзіну адпрацоўваюць элементы паркоўкі.

Але галоўнае ў любым адукацыйным працэсе – гэта высокакваліфікаваныя педагогі. Восем чалавек прадпрымальнік накіраваў на курсы ў сталіцу, каб яны змаглі працаваць выкладчыкамі і майстрамі ў аўташколе. Усяго ж на гэтым прыватным прадпрыемстве створаны 13 працоўных месцаў. Паказальна і тое, што сярэдняя зарплата на «Аўтапрэстыж АВ» складае мільён рублей, а гэта зусім надрэнна для глыбіні.

Працы таксама хапае. Тым больш што жадаючых спасцігнуць аўтамабільную грамату і адчуць сябе прафесіяналамі за рулём – хоць адбаўляй. Штомесяц на курсы набіраецца група ў складзе 30 чалавек. Але чарга на навучанне ўсё роўна застаецца. Што тут казаць, калі нават мінчане аб'ядноўваюцца па 4 чалавекі і прыязджаюць сюды, у аўташколу «Аўтапрэстыж АВ». Яны гатовы праходзіць навучанне на курсах выхаднога дня. Для жадаючых, хто па розных прычынах даўно не ездзіў за рулём альбо каму проста цяжка даецца гэтая навука, у аўташколе заўсёды гатовы наладзіць платныя майстар-класы. Цікава, але нават у правінцыі ў апошнія гады, па словах Валерыя Пятровіча, усталявалася і нават усё больш мацнее такая прыемная тэндэнцыя: усё большая колькасць жанчын імкнецца навучыцца кіраваць аўтамабілем. У кожным наборы ў аўташколу, як правіла, 75–80 % складаюць жанчыны. За тры гады працы прыватнага прадпрыемства «Аўтапрэстыж АВ» у сукупнасці тут падрыхтавана 710 вадзіцеляў.

Кадры, тэхніка, аўтадром – усё тут у парадку, як і дакументацыя, і справаздачнасць. Восем чаму прававерак на «Аўтапрэстыж АВ» не баяцца. Прыватная справа выдзецца празрыста і якаясна. Таму і званне «Лепшы прадпрымальнік Мінскай вобласці», заваяванае ў абласных конкурсах у 2009 і 2010 гадах, – гэта ўзнагарода, якая, як гавораць, знайшла свайго героя. Ці героі? Справа ў тым, што на сённяшні дзень В.П. Азаркевіч перадаў ужо права кіравання прыватнай аўташколай свайму сыну, а сам у рабоце адукацыйнага прадпрыемства цяпер удзельнічае проста як майстар. Але ж не трэба думаць, што ён спыніўся: ініцыятыўны чалавек заўсёды знойдзе новую нішу для прадпрымальніцкай

творчасці. Зрэшты, пакуль гэта толькі прыкідкі. Аднак, магчыма, наступным крокам да пашырэння бізнесу стане выкарыстанне адбудаваных майстэрняў і гаражоў для дзейнасці ў галіне аказання аўтапаслуг. А можа, і нейкую кардынальную змену вырашыць ажыццявіць наш герой! Задумаў хапае, але адна з іх асабліва прыцяглівае Валерыя Азаркевіча: ёсць намер узяць у арэнду возера: вадаём зарыбіць, а на беразе пабудаваць нейкую хатку... Ці наогул стварыць спрыяльныя ўмовы для добрага адпачынку рыбалоўаў і паляўнічых. Такая сядзіба – ну чым не перспектывы праект для Уздзеншчыны?

СВОЕЧАСОВЫЯ ІНВЕСТИЦЫІ

Як вядома, Уздзенскі раён пераважна сельскагаспадарчы. Таму да ліку буйных прамысловых прадпрыемстваў можна ў пэўнай меры аднесці і вытворчасць «Марк Фармэль». Хоць яшчэ некалькі гадоў таму сітуацыя на Уздзенскай швейнай фабрыцы, на аснове якой прыватнік

Швейная
вытворчасць
ТАА «Марк
Фармэль»

і разгарнуў новую вытворчасць, была патавая. На працягу амаль чатырох гадоў на прадпрыемстве страты толькі раслі як снежны ком. У 2008 годзе, нібы праменьчык святла, з'явіўся першы патэнцыяльны інвестар з Латвіі і прапанаваў свой бізнес-план развіцця швейнай фабрыкі. Дзейнасць прадпрыемства трохі ажывілася, пайшлі заказы, але ў тым жа годзе адзін з латвійскіх банкаў, на які якраз і разлічваў інвестар, абанкруціўся і прадпрымальнік

не змог узяць крэдыт. У выніку, як раска- зала намеснік старшыні райвыканкама па эканоміцы В.М. Барысевіч, сацыяльная на- пружанасць у калектыве на фоне адсутнас- ці работы і адпаведна зарплаты была над- звычай высокая. Калектыў знаходзіўся на грані распаду і хутка паменшыўся да 68 ча- лавек. Кардынальна змянілася сітуацыя толькі ў 2009 годзе, калі з гатовым праектам прыйшоў новы інвестар. Новае ТАА «Марк Фармэль» стала прыкладам паспяховай кампаніі на падставе сямейнага бізнесу. Яе кіраўнікі – муж і жонка Андрэй Серыкаў і Святлана Сіпанавы. Трыка- тажныя вырабы, на вы- пуск якіх зроблена стаўка прадпрыемствамі, ка- рыстаюцца попытам у Бе- ларусі, і высокай якасцю паціху пракладаюць са- бе дарогу ўжо і на расій- скі рынак.

Запатрабаванасць пра- дукцыі і хуткая яе рэалі- зацыя сталі падставой для павелічэння як калектыву, так і вытворчых магутнасцей уздзенскага цэха «Марк Фар- мэль». На сённяшні дзень тут працуюць ужо 120 работнікаў. Новыя кадры не толькі з Узды, але ёсць і з вёсак Зенькавічы, Кухцічы, Ліцвяны, а яшчэ – са Стоўбцаў і Дзяржынска. З працы дахаты іх развозяць уласным транспартам кампаніі. На прад- прыемстве гатовы да пашырэння штату, і кіраўніцтву ёсць што прапанаваць будучым супрацоўнікам. Сярэдняя зароботная плата на фабрыцы вырасла ажно ў два з палов- ай разы і ўсталявалася на ўзроўні мільё- на рублёў і вышэй. Павялічваецца і аб'ём вытворчасці. Па словах спецыяліста «Марк Фармэль» па кадрах Людмілы Антонаўны Трухан, выручка ад рэалізацыі за 2010 год склала 14,7 млрд. рублёў.

Трэба адзначыць, што інвестар свае сродкі першапачаткова накіраваў на пе- раабсталяванне фабрыкі. Новы падыход прадугледжваў замену амаль усяго: аб- навіліся на больш сучасныя не толькі швейныя машыны, але нават свяцільні. Па- ноўнаму былі абсталяваны рабочыя месцы швачак. Практычна ўсе памяшканні набылі прыгожы выгляд, а на раскройным участку было дэманціравана практычна ўсё, апра-

Аграгарадок
Сямёнавічы

ча сцен і падлогі. Сучаснае высокапрадук- цыйнае швейна-трыкатажнае абсталяванне закуплялі ў лепшых замежных фірмаў.

Цяперашні ўласнік пры ўсіх кардыналь- ных зменах поўнасю захаваў сацыяльны пакет. Да таго ж на святы 8 сакавіка і 23 лю- тага, на Каляды супрацоўнікі атрымліваюць падарункі ад «Марк Фармэль» прадукцыяй. Таксама за кошт прадпрыемства перыя- дычна аказваецца дапамога і ветэранам. Прыход такога ініцыятыўнага інвестара даў магчымасць Уздзенскаму раёну падняць вытворчыя паказчыкі, а галоўнае дасяг- ненне – створаныя спрыяльныя для лю- дзей умовы працы і годная зарплата.

Так паступова на Уздзеншчыне імкнуцца забяспечыць камфортны для яе жыхароў узровень жыцця, які адпавядаў бы ўсім са- цыяльным стандартам. Калі мы ўжо крыху закрунулі сацыяльны аспект, што ў ней- кай ступені таксама з'яўляецца крыніцай развіцця прадпрыемства і ініцыятывы, дык неўзабаве ў Уздзе будзе нарэшце ўзведзены і доўгачаканы новы Дом куль- туры. Дарэчы, жыхары горада падчас дзён інфармавання нярэдка выказваюць такое пажаданне, бо стары будынак ужо каторы год знаходзіцца ў аварыйным стане, вось і даводзіцца ўсе святочныя гарадскія ме- рапрыемствы праводзіць у памяшканні кінатэатра. Адпаведна арыгінальнаму праекту новы Дом культуры плануецца размясціць на бульвары.

У планах раённай улады таксама распа- чаць і практна-пошукавыя работы па будаў- ніцтву фізкультурна-аздараўленчага комп- лексу, таму што ні ў самой Уздзе, ні ў раёне пакуль што няма ніводнага басейна.

Акрамя такіх буйных запланаваных сацыяльных аб'ектаў, у горадзе хуткімі тэмпамі ўзводзіцца жыллё. Толькі за мі- нулы год завершана будаўніцтва і здадзены ў эксплуатацыю 26 тыс. кв. м жывой плошчы. У большасці гэта 4–5-павярховыя дамы. Чарга на жыллё ў горадзе невялікая і ў асноўным папаўняецца за кошт мала- дых людзей, якія вырашылі жыць і пра- цаваць на Уздзеншчыне. Хто ведае, можа, абсталяваўшыся ў гэтым краі, некаторыя з іх з цягам часу таксама знойдуць сваю нішу ў прадпрыемстве, дзе адчуюць сябе сапраўднымі гаспадарамі сваёй справы.

Сняжана МІХАЙЛОЎСКАЯ ■